Hungaria

Hungaria q̄ Auſtrie Friderici patrie cōtermina eſt ⁊ in orientē vergit prīcipiū narraciōis pſtabit. Hanc prouinciam nōnulli pānoniā vocāt tāq̄ʒ hungari pānonioꝝ loco ſucceſſerit. verū neqꝫ hūgaria pānonie termios implet. neqꝫ illa tā lata olim fuit q̄ʒ noſtra etate. Hūgaria intra danubium enī ⁊ alpes q̄ ad italiam ⁊ adriaticū reſpiciūt mare. Pannonia ꝯtinebat̄ ab occaſu noricum enumqꝫ amnem. ab ortu myſos ac triballos ⁊ flumen ſauū ꝯtingēs. Intra q̄s limites auſtrie magna porcio claudit̄ ⁊ a theutonibus icolit̄. Stiria q̄qꝫ yſde terminis continet̄ valeria quōdam appellata. Hungaria vero quāuis inferiorē pannoniam a fluuio leytha vſqꝫ ſauum cōplera eſt danubiū tn̄ tranſgreſſa ad polonos vſqꝫ ꝑtendit̄. ⁊ que quondā arua tenuere gepidedaciqꝫ poſſident. Impiū gentis hūgarie mlto latius eſt q̄ʒ ipa hungaria. nam ⁊ dalmate quos ſclauos. ⁊ illirii q̄s boſnenſes ⁊ triballi ſeu myſij quos tū ſeruios tū raſcianos appellant ⁊ gethe q̄s ꝑtim valachos partim tranſſiluanos nominant hungarorū impiū ſubiecerūt. Et ſi nonnulli euo noſtro thurchoꝝ armis euicti defecerūt hanc ꝓuinciā q̄ten⁹ citra iſtruʒ extendit̄ ſub octauiano ceſare romā primū obtinuere bachone pānonioꝝ rege ſubacto. ⁊ amantinis inter ſauū ⁊ drauū fluuios ꝓſtratis. Daciā vero trāſdanubiū q̄ nunc hungarie portio eſt Traian⁹ impator edomuit ⁊ in ſolo barbarica ꝓuinciā fecit. Sed amiſſa ſub Galieno ꝑ Aurelianū recuꝑata eſt. Poſt romanos aliquando huni ſcithica gens. aliquando vero gothi ex inculis balthei maris populi. Deinde longobardi ex germania ꝓfecti pānoniā occupauere. Poſtremo hungaroꝝ natio ex vltimis ſcithaꝝ finib⁹ inundauit q̄ vſqꝫ in hanc diē regno potit̄ ⁊ vltra citraqꝫ iſtrū late dn̄at̄. Extat adhuc non longe ab ortu thanays altera hungaria noſtre hui⁹ de q̄ ſermo eſt mater lingua ⁊ morib⁹ pene ſimil̄ q̄uis noſtra ciuilior ē xp̄i cultrix illa ritu barbarico viuēs ſeruit ydolis. in hūgaria quā danubi⁹ interlabit̄ tēpeſtate noſtra. Sigiſmund⁹ caroli quarti romanoꝝ impatoris fili⁹ natione bohem⁹. origine theutonicus. varia fortuna ānos ſupra q̄nquaginta regnauit princeps ſingulari prudentia. magnitudine animi. beneficiētia ⁊ liberalitate inſignis. corꝑis q̄ʒ maieſtate ac decore illuſtris. Ceterū bello ꝓſpus infelix. quē non turchi dūtaxat ſed bohemi q̄ʒ ſepe acie fuderūt. Vxor ei prima fuit maria Lodouici regis filia cum qua regnū accepit. illi⁹ cauſa duos ⁊ .xx. regulos in hungaria primarios q̄ aliq̄n rebellaſſent gladio ꝑcuſſit. ob quā rem ⁊ ipe paulopoſt (regina fat̄s functa) in vincula cōiect⁹ eſt. mulieriqꝫ vidue cuius virū interfecerat in cuſtodiā tradit⁹ donec regni ꝓceres ſuppliciū decernerent. Sed nō defuit capto in extremis rebus ꝓudentia. q̄ vt erat facundia potēs mulieri longe meli⁹ eē oſtē

dit regiū ſanguinē conſeruare q̄ȝ fundere. dimiſ
ſus ab ea barbarā Hermani comit' cicilie filiā
duxit vxorem. nec diu poſtea compat' auxilijs
regnū vendicauit. de ꝓditorib⁹ ſuppliciū ſump
ſit. Mulieris vidue filios ⁊ honorib⁹ et oppi
bus inter primos regni ꝓceres cumulauit. quo
rū adhuc alterius viuit fili⁹. Latiſlaus garius
comes regni paletin⁹ multa hui⁹ Sigiſmundi
egregia facinora memorie ꝓdita ſunt. Inter q̄
illud p̄clariſſimū q᷑ eccleſiā catholicā i tres p̄tes
diuiſam coacto apud cōſtantiā generali cōcilio
ad vnitatē redegit. Italiā. Galliā. Hiſpaniā.
Angliā eius rei cauſa peragrās. Vitoldo litua
nie duci vt ſe regē appellaret miſſa corona in
dulſit. p̄us tamen ille vita deceſſit quā ſolēnia
coronatōis expleret. Pruſſiā quā rex Polonie
frib⁹. b. Marie theutōicoꝝ armis ademerat re
ſtitui iuſſit. Cū Venetis duce pipone florentino
grauia bella geſſit. Venceſlaū bohemie regem
germanū ſuū q᷑ regno inutilis eſſet coniecit in
vincula. q̄uis negligenter cuſtoditū magno rei
publice malo q̄dem Bohemi e carcerib⁹ ſurri
puerint coronā imp̄ij ab Eugenio q̄rto ponti
fice maximo rome accepit. Bohemia poſt mul
tas calamitates vix tandē potit⁹ eſt. Marchiā
Brādēburgēſem Friderico burggrafio nurm
burgenſi dono dedit filiā Elizabeth ex Barba
ra natā Alberto duci Auſtrie in matrimoni
um copulauit. illicq̄ȝ demū apud znoymā mora
uie ciuitatem moriens regna q̄bus p̄fuerat vlti
ma voluntate reliq̄t. oſſa ei⁹ in varadino iacēt
Albert⁹ apud albā regalem cum cōiuge coro
natus Bohemie quoqȝ dyadema ſuſcepit. Cu
ius felicitatem admirati germanie p̄ncipes ⁊
ipſi' ſuū ſanguinem extollere decreuerūt Roma
nū ei cōmittentes imperiū. Id alberto ſuſcipe
re non licebat niſi p̄mores hungarie indulgerēt
q̄bus haud ex vſu videbat' ſuū regem theutoni
bus impare atqȝ ob eam cām iureiurando Al
bertū obligauerāt ne ſuo iniuſſu im p̄iū acce
ptaret. vocati tamē ad regeȝ q̄ tum Vienne fuit
victiqȝ p̄cibus p̄buere conſenſum. ille imperiuȝ
nact⁹ in Hungariā rediјt aduerſus turchos. q̄
tunc Raſciā inuaſerāt arma motur⁹. ſȝ dum
Bude morā facit (ea eſt regū ſedes) iuder ciui
tatis natōe theutonicus hungarū quempiā ob
delictū fluuio demerſit. id Hungari moleſtiſſi
me tulerūt. q̄bus theutonicū nomē exoſum eſt
Excitat' eueſtigio tumult⁹ hungari. arma cape
ſcūt. obuios theutones paſſim trucidant. fit fu
ga in arcē qua rex ſe continebat. diripiuntur ne

gociatorum domus. quoꝝ pars maior theu
tonica fuit. Euangelizabat eo t̄pe budenſibus
Jacobus marchianus ordinis minorum pro
feſſor doctrina l̄rarum ⁊ vite ſanctimonia cla
rus. qui ſedaturus tumultum ſimulacrū ſalu
atoris crucifixi manu geſtans furēti armatoqȝ
populo obuiam factus vt cedi parcāt vt rapi
nis abſtineāt vt arma deponāt ſupplex orat.
Illi verba eius minime intelligētes. neqȝ enim
tempus ferebat interpretem b̄n ſibi futurū au
tumant qui x̄p̄m ſuis ceptis ducem habeāt. ſub
limēqȝ iacobū ſimulqȝ crucifixum in vlnis attol
lunt ac bachati ꝑ vrbem nūc iſtam nunc illam
domum cōpilāt. fiunt tamen aliq̄ntō mino
ra ſpolia. ⁊ a cedibus temperatum eſt ob pre
ſenciam iacobi q̄ mō precibus modo lachrimis
furorem incenſe plebis lenire conatus eſt. Seda
to tumultu. Georgius palocius ſtrigonienſis ec
cleſie pontifex morit' apud quem precioſa regni
ſuppellex in cuſtodia fuit. Rex ſtrigoniuȝ petit
⁊ regina cum eo. aperiuntur arche in quis the
ſaurus obſeruabatur coraȝ regina. et ſelectis re
gni baronibus. illa clam ſubtracta corona. quā
ſacram appellant fideliqȝ anui tradita archas
claudit atqȝ obſignat. Albertus paulopoſt ad
dranam vſqȝ fluuium ꝓficiſcitur ibiqȝ caſtra
metatus maiores copias expectat cū quib⁹ tur
chos inuadere poſſit. Smedromā vrbem raſcie
obſidentes. p̄us tā expugnatū eſt oppidum q̄ȝ
auxilia venirent. ipſe Budā reuerſus cum diſ
ſintheria laboraret Viennā repetere ſtatuit ſi
ue moritur⁹ inter ſuos. ſiue quod aereȝ in quo
fuerat nutrit⁹ conferre aliquid ad ſanitateȝ ſpe
rabat. ſed in itinere magis ac magis morbo af
fectus relicta vxore pregnante obſignatoqȝ te
ſtamento in villa que longa dr. vj. kal. nouem
bris e vita deceſſit. religioſus princeps ⁊ q̄ libe
ralitate ſimul iuſticiaqȝ preſtaret. Fuit quoqȝ
in bellis audax ⁊ manu promptus. Morauos
⁊ Bohemos armis ſubegit. Polonos late va
gantes intra regnū ſuū coherciuit. Magna de ſe
x̄piane rei publice ꝓmittere videbat'. nec mino
ra pp̄li de ſua virtute conceperant. pulcherrime
ſpei ſatiſfieri breuitas vite nō ſinit. repente occi
dit que breui ad ſummū potentia creauerat. ne
qȝ enī biennio toto imparauit. Statura eius pro
cera fuit. neruoſum ⁊ validū corp⁹ facies terri
fica more gentis raſa barba. ſuperi⁹ labiū intō
ſum. veſtem haud ſplendidā. Balthe⁹ auro g̃
uis cinxit. nec vnq̄ȝ lateri defuit enſis. Corpus
eius in alba reconditū eſt. Cognita regis mor

re conſentientes hungari indignū ac periculo
ſum eriſtimātes tm̄ regnū vniꝰ femine iudicio
ſubiacere reginā magnis ꝑcibꝰ hortant̄ Vladiſ
laum polonie regem ꝗ populū armis tuetꝰ ſi
bi vt virū aſciſcat. Conſentit mulier ea cōditio
ne adiecta ne qḋ filio ꝑiudiciū fiat ſi maſculum
pariat. Legunt̄ in poloniā ꝑlati eccleſiarum ⁊
ꝑncipes regni natu ⁊ auctoritate maiores. qbꝰ
iter agentibꝰ Latiſlaus poſtumꝰ naſcit̄. ꝗ mor
re in lucem ꝓdijt apud albā regalem ⁊ baptiſ
mū xp̄iane fidei ſignaculū ⁊ militie cingulum
⁊ ſacrā hūgarie coronā quā mater penes ſe ha
buit eadē die accepit. inde ſublatꝰ in tutela Fri
derici Ceſarꝫ duodecī ferme ānis fuit. Cui ma
ter ⁊ ipm̄ ⁊ coronā cōmendauit. Legati q̄zuis ꝓ
hibente regina Vladiſlaū adire queꝫ magnis
pollicitꝭ oneratū in hūgariā traxerūt ⁊ impoſi
to diademate regem ſalutauere. ꝗ cum diu La
diſlai mr̄ vario euentu armis contendit hūga
ris in duas ꝑtes diuiſis Vlricꝰ comes Cilie duꝫ
cōſobrine ſtudet Latiſlaoqꝫ regnū defendit ca
ptus a Polonis diu in carcere maceratꝰ eſt Dio
nyſiꝰ archiepiſcopꝰ Strigonienſis ꝗ poſtea car
dinalatꝰ honore donatꝰ eſt genere ac moribus
illuſtris vtriqꝫ regi diadema impoſuit. Alteri
volens. alteri coactꝰ. vocatus em̄ ad Polonū q̄z
ūis publica fide accepta budā petiuiſſet non ꝑ
us libertati ſue redditꝰ eſt q̄z Vladiſlaū in alba
coronauit. ipſe q̄z primū potuit domū reuerſus
polonoꝝ conatibꝰ ſummo ſtudio aduerſatus
eſt. Julianꝰ cardinalis ſancti Angeli ab Euge
nio pontifice mario i hūgariā miſſus vir ſum
mo ingenio. ſingulari facundia. excellenti do
ctrina q̄zuis inducias belli inter Vladiſlaum ⁊
elizabeth ad certū tempus compoſuit paceꝫ ta
men efficere non valuit. regina mortua om̄es
pene hūgarie optimates ad polonos defecere.
ſolus Giſkra bohemꝰ rei bellice ꝑitiſſimus. et
manu ꝓmptꝰ Latiſlai partes in hūgaria tu
tatꝰ eſt. ꝗ ſepe cum ꝑua militū manu ingentes
hūgaroꝝ Polonorumqꝫ copias vicit. fudit de
leuit biſqꝫ Johannem Huniadem magnis ex
ercitibꝰ cinctū caſtris exuit. Hic Johānes natō
ne valachꝰ fuit haud altis natalibꝰ ortus ß in
genio dextro ⁊ aīo ſublimi ⁊ virtutꝫ amator.
multa cū turchis fecunda ꝑlia fecit. ⁊ hoſtium
ſpolijs hūgarica templa ditauit. primuſqꝫ oīm
apud hūgaros turchoꝝ acies ⁊ frangi ⁊ vinci
poſſe monſtrauit. qbus ex rebꝰ excitatus Vla
diſlaus ⁊ ipſe ꝑliū cum amurate turchorū im
peratore cōmittere non dubitauit. de ꝗ poſtea

ſuo loco dicemꝰ. Fedus iter Fridericū imꝑatorē
⁊ vladiſlaū ꝗ ſe regē hūgarie appellauit. Ju
lianꝰ cardinalis ea lege compoſuit vt liceret im
peratori hūgaros cohercere ſi qḋ in auſtria ſti
riaue damnū inferrent. idē ꝑmiſſuꝫ vladiſlao
eſt in friderici ſubditos hūgariā infeſtātes. Gū
tiū oppidū in hūgaria ē ſtirie atqꝫ auſtrie pro
ximū hoc latrones occupauere ⁊ plerūqꝫ circū
iecta caſtella ex q̄bus in auſtriā ꝓfecti magnā
vim pecoꝝ atqꝫ hominum abegerūt. Motus
ea re fridericus comparato raptim exercitu i hū
gariā traiecit munimēta expugnauit. ex latro
nibꝰ. lxx. furca ſuſpēdit. Cuꝫ cecidiſſet in bello
Vladiſlaꝰ cōuētus hungaroꝝ apud Peſtā ha
bitus. locus hic tranſdanubiū. bude opponit̄
neqꝫ muris cinctꝰ neqꝫ magnificis domibꝰ exe
dificatꝰ ville ſpeciē gerit. hic Latiſlaꝰ alberti fi
lius cōi proceꝝ ſenſu rex deſignat̄ ſuiſqꝫ dein
ceps auſpicijs in turchos pugnare cepit nec ta
men feliciora eius ꝑlia q̄z poloni fuerunt. Jo
hannes huniades regni gubernator aſſumptꝰ
abſente rege prouinciā vt aiuntꝭ in virga ferea
gubernauit. nec dū rex affuit minor eo habitꝰ ē
hic proſtratis apud albā turchis quemadmo
duꝫ in rebꝰ raſcie referemus breui tempore ſup
ueniens morbo extinctꝰ ē. Ferunt euꝫ cum egro
taret noluiſſet ad ſe dn̄icū corpꝰ deferri. indig
num eſſe aientē ſerui domū intrare regē. iuſſiſſe
ſeſe q̄zuis deficientibus viribus in templuꝫ ve
hi ibiqꝫ de more xp̄iano confeſſuꝫ diuinā euch
ariſtiā ſuſcepiſſe atqꝫ iter ſacerdotū manꝰ deo
animā reddidiſſe. Felix ſpūs ꝗ tāte rei quanta
geſta eſt apud albaꝫ nūcius atqꝫ auctor migra
uit in celū. ¶ Latiſlaus ꝗ ex tutela iā pridē im
peratoris emiſſus ⁊ i paterna regna recepꝰ tur
choꝝ metu ex hūgaria in auſtriā ſe contulerat.
audita turchoꝝ ſtrage ⁊ gubernatoris morte
quo cū cilie comes apertū gerebat odiuꝫ impel
lente ipſo comite qui veluti ſublato emulo le
tabundus id nuncij audiuerat. rurſus in hūga
riā redijt. ſed dum apud albam ſpolia turcho
rum ⁊ interemptoꝝ hoſtiuꝫ cadauera inſpicit
comes ipē cuius caput erat a rege ſecundum. ⁊
qui iam ſolus tāquaꝫ regis auunculꝰ leges hū
garis preſcribebat. A ladiſlao huniadis filio i
caſtro regio obtruncat̄ inde necem cōſecutꝰ vn
de ſperauit impiū. Offenſus ea re mirūimmo
dū regius animus dolorē tamen ſuppreſſit nec
dubitauit auunculū iure ceſum fateri. Cadauer
defuncti in ciliam miſſum eſt. Rex Budam ſe
contulit vbi ſecutos curiam huniadis filios in

carcerem rapi iuſſit. percuſſoremq; comitis La
diſlaũ natu maiorem capite plecti. Mathiã ca
ptiuũ duxit in auſtriã. ⁊ ꝓfect⁹ in bohemiã pe
nes eũ ſeq mãdauit. ipſe paucos dies Prage mo
rat⁹. ſiue morbo peſtifero vt pleriq; tradidere.
ſeu veneno vt alij affirmãt diem obijt. nobiliſ-
ſim⁹ ſanguis pr̃na origine ac materna ex impa
torib⁹ ort⁹. Mathias q̃ die rex clauſit oculos ea
dem pragã applicuit. quẽ georgi⁹ gubernator
in cuſtodiã ſuam recepit. Corp⁹ Latiſlai apud
ꝑauũ Carolũ quartũ romanoꝝ impatorem i
arce Pragenſi atq; in ede ſcti viti reconditũ eſt
¶ Defũcto latiſlao regi hũgari ad elegendum
ſucceſſorẽ a kaln. Januarias diem conſtituũt.
Proceres apud Budã frequenter cõueniũt in-
ter quos Michael zilagi magna militũ ſtipat⁹
caterua p̃ſto adeſt. xiij. milia equitũ. peditũ ſe-
ptem milia eũ ſecuta ferunt̃. q̃bus ſtatiua i pe
ſta fuerũt. Michael frẽ coniugis hũiadis ⁊ ma
thie auũculus fuit. Cui ꝓpter necẽ Ladiſlai ne
potis cũ pleriſq; regni barõib⁹ acerrime ſimul
tates erãt hijs potentia ei⁹ haud paruũ ingeſ-
ſit terrorẽ. nec iam perculſa metu contio liberã
regis electionẽ futurã arbitrabat̃. Michael ve
ro cõuentum adiens nõ ſero circa armatos ad
duxiſſe ait. non vt vim congregatis inferat. ſꝫ
vt eos deterreat. ſi q̃ ſint q̃ libertatem principuꝫ
ac populariũ in aſſumendo rege ꝑturbare co-
nent̃. Illud tñ ſe velut vnũ ex regni accol' mo
nere vt Johãnis huniadis beneficia meminе-
rint. q̃ vnus oim turchorum arma ab hũgari
co regno depulerit. clara ſq; gentis victorias pe
pererit indigna ſuis meritis p̃mia reddita. ex fi
lijs ei⁹ alterũ crudeliter occiſum. alterũ in Bo-
hemia captũ ſeruare poſſe. Barones memori-
am Johãnis extollere Mathiã ex captiuitate
redimere atq; i ei⁹ regni faſtigio collocare. Q̃d
pater ſua virtute ſeruaſſet neq; ferendũ. vt ad
exteros ea poteſtas deferat̃ parcere ſe omnibus
qui nepoti fuiſſent inſidiati. regni ſalutem an-
te oculos ponere ſi quem ꝓuincie vtiliorem eẽ
arbitrent̃ nihil obſtare q̃ minꝰ melior eligatur.
fuit res aliq̃ diu anceps cũ baronũ ſibi q̃ſq; ti-
meret. Poſtremo recõciliatõe inter ꝓceres fa-
cta. cuius auctorem Johannem ſancti Angeli
cardinalem virũ doctrina ⁊ moribus excellen-
tem. q̃ cum legatũ agebat apoſtolicũ tradide-
re. Mathias octo ⁊ decem nat⁹ annos nono ka
lendas Februarij inter q̃draginta milia virorũ
q̃ medio in danubio cum glacie conſtricto im-
patientes magni ſecreti elect ionis exitũ expe-
ctabant rex acclamat⁹. Nunc q̃ſq; hec legis
⁊ futura p̄dicito ſingulare prorſus humãe icon
ſtancie documẽtũ. Ex duob⁹ adoleſcentulis eta
te moribuſq; pene parib⁹. alter ex regio ſolio dũ
noue nupte thalamũ exornat defert̃ ad tumu-
lum. alter dũ capitale iudiciũ trepidus manet ex
carcere vocat̃ ad regnũ. Libertas eius ex guber
natore bohemie ſpõſalitijs atq; pactionib⁹ em
pta refert̃. Notabile quod matrẽ repentina le-
ticia nõ exanimauerit cũ tot cladib⁹ afflicta fi-
liũ prius regẽ appellatũ audiuerit q̃ vincul' ex
emptuꝫ in parte hungarie que trãſ danubium
in ſeptentrionẽ porrigit̃ ⁊ nunc Sepuſiũ vocãt
olim gepide conſedere inſignis latro Xamites
natione bohemus huſſitaꝝ peſtifera labe infe-
ctus milites predãdi cupidos vndecũq; ad ſe ve
nientes benigne collegit eoſq; fratres appella-
uit. ⁊ vniuerſã regionẽ illã tributariã ſibi reddi
dit ex edificatis munitionib⁹ locis oportunis. ex
quib⁹ modo in vnã modo i alterã partẽ diſcur-
rere poſſet. predas in fine cuiuſq; mẽſis viritim
diuiſit. ex q̃b⁹ non plus accepit qui totũ mẽſem
quã qui diem vnam ante diuiſionem in caſtris
fuit numero fratruꝫ aſcriptus. id ſibi ex euãge-
lio p̄ceptuꝫ affirmauit. quod' i vinea dñi labor-
antibus ⁊ qui prima hora ⁊ qui vndecima ve-
nerant equaꝫ mercedem ꝓmittit. Hec ſocietas
cũ lõge lateq; rapinas ageret ⁊ iã quinq; milia
pugnatoꝝ in armis haberet idieſq; creſceret nõ
aliter diſſipari potuit q̃ꝫ duce ipſo Xamite ad
ſtipẽdia ladiſlai regis vocato. Tranſiluana re-
gio eſt vltra danubiũ ſita quã daci quondã in-
coluere feroces populi. ⁊ mult' romanoꝝ cladi-
bus inſignes. noſtra etate tres incolunt gentes
theutones. ſiculi ⁊ valachi. Theutones e ſaxõia
originem habent viri fortes ⁊ bello exercitati a
ſeptẽ ciuitatibus quas in habitãt Sibẽburgen
ſes patrio ſermone appellati. Siculi hũgaroꝝ
vetuſtiſſimi credunt̃ p̄mi omniũ qui ex hũga
ria veteri in hanc ꝓuinciã venerint. Eã ob cau-
ſam q̃uis agros ſuis colunt manibus ac ture
viuentes greges pecoꝝ paſcũt. nobiles tñ appel
lant̃. ⁊ occurrẽtes inuicẽ alter alterũ generoſum
dñm ſalutãt. nec tributa pendũt. niſi quo anno
rex hũgarie corõat̃. tũc quot ſunt patreſfamili
as tot boues regi tradunt. quorum numeruꝫ ſu-
pra. lx. milium eſſe ferunt. Juſſi vero in bellum
exire niſi pareant capitali pena plectuntur. bo-
na fiſco applicantur. Valachi genus italicum
ſunt quemadmodum paulopoſt referemus pau
cos tamen apud tranſſiluanos inuenies viros

exercitatos hūgarie lingue neſcios. In hac prouincia oppidū fuit qđ Biſtriciū vocauere regie corone ſubiectū. Id ladiſlaus rex cū Vienne ageret iohāni huniadi dono dedit. Tulerūt id egre oppidā diuq; reſiſtere. coacti tamē imparata fecerūt. Et mortuo Johāne eiuſq; filio Ladiſlao bude occiſo. Michaelem zylagi q̄ ꝓ Mathia altero Johānis filio regnū petebat. turpiter reiecerūt. Ille indignatꝰ q̄z primū Ladiſlai regꝭ mortē accepit eo cū exercitu redijt vi oppidū expugnauit. rebelliū ciuium alijs oculos eruit alijs manus amputauit alijs necem gladio intulit. oppidū incendio deleuit. Ingreſſe ſunt paulopoſt trāſſiluanam turchorū circiter tria milia p̄dāmq; magnā abegerunt. pecoꝝ atq; hominum quos inſecuti ſibinienſes ⁊ ipſi theutones ad internitionē vſq; deleuerunt. victores p̄da recupata domum rediere. Vix ciuitatem introierant. cum michael ex alia parte haud paruis ducens copias affuit ciuitati exicium parans que biſtricenſibus aduerſum ſe opē tuliſſet. Sed cum ſibiniēſes intra munitiſſimā vrbem ſe continerent fruſtratus deſiderio ſuo minabundus receſſit. ¶ Apud hūgaros obijt etate noſtra. Paulus vergerius Juſtinopolitanus grecis ac etiam latinis litteris valde apprima inſtructus. cuius plura extāt opera ab eruditis ꝓbata. Arrianus qui Alexandri magni geſta cum greco ſermone conſcripſit. Latinus ab eo redditus eſt cum marino hortatu Sigiſmundi Ceſaris. Scripſit etenim de ingenuis moribus Grecas ac etiam Barbaras amicicias comparauit aduerſus Malateſtam. qui enim Maronis ſtatuam in foro Mantuano deiici iuſſerat. nobilem ac etiam inuectiuã edidit. Ex hungaris etenim qui ſtudia humanitatis ſecuti ſunt. euo nr̄o claruerunt. duos nouimus. videlicet. Johannem epiſcopum Varadienſem. qui etenim regni cancellariam obtinuit. Et alterum Johannem eius ex ſorore nepotem ſuum. qui enim ſub Guarino Veronē ſe grecas ac etiam latinas litteras valde diligēter didicit. nec etenim minus verſu q̄z ſoluta valet oratione. Horum tamen originem Sclauonicam ferunt. Scientiam enim iurꝭ valde plurimi profeſſi ſunt. Inter quos etenim Dionyſius excelluit. qui enim de gente Canyſia natus eſt. qui etiam Strigonienſem ſortitus eſt eccleſiam. honorē quoq; Cardinalatus vt ante diximus emeruit. In re militari Nicolaus Wayda tranſiluanus. Michael vrſatius. ⁊ qui Caliſium inuaſit. Pangratius nomē adepti ſunt Nunc enim clarus habetur Michael zylagi ex aliena ruina magnus Johannes Huniadis cuius etenim nomen ceteros obnubilat. non tam hungaris q̄z etiam Valachis ex quibꝰ natus erat gloriam auxit.

Valachia